

Parhaat reseptit kuntien ilmastojohtamiseen

#ILMASTOJOHTAJAT

7.5.2020

Kunnat kestävän kehityksen toteuttajina
Tiia Merenheimo, Motiva Oy

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Osallistu keskusteluun: #ilmastojohtajat

Motiva @MotivaOy · 27. elok.

"Ilmastotoimia ei pidä nähdä kustannuksina, vaan investointeina tulevaisuuteen", Iin kunnanjohtaja @AlatossavaA. @IinKunta onkin tituleerattu maailmalla johtavaksi ilmastotoimijaksi. Kunta on mm. puolittanut päästönsä 2007-2015 välillä. #ilmastojohtajat #ilmasto #ilmastoareena

"Kestävä kehitys ei ole vain yksi tavoite muiden joukossa, vaan se luo raamit kaikelle toiminnalle ja johtamiselle. Ilmastotoimia ei pidä nähdä kustannuksina, vaan investointeina tulevaisuuteen."

ARI ALATOSSAVA
Iin kunnanjohtaja

Paula Lönnemo @PLonnemo · 17. lokak.

"Jos me ei aseteta johtajina niitä rimoja korkealle niin kukaan ei aseta niitä meidän puolesta". Näin puhuu #ilmastojohtajat Lahdessa. Ilmastoasiat strategiatasolle! Milloin kuulemme samantyyppistä puhetta @Salonkaupunki @InnaLauri @juhaninummental ??? @FFFSuomi #ilmastotwitter

Motiva @MotivaOy · 17. lokak.

Miten saadaan #kunnat ilmastotoimiin? 🌍

"Jos me ei aseteta johtajina niitä rimoja korkealle niin kukaan ei aseta niitä meidän puolesta"

@LahdenKaupunki valtuuston puheenjohtaja @MillaBruneau kertoo, miten #ilmastojohtajat voivat laittaa #ilmastonmuutos tavoitteisiin töpinää! 🍌

Mervi Saukko @SaukkoMervi · 8. marrask.

Ilmastojohtajuuden vertaisarviointi tuotti Jyväskylän kaupungille runsaasti toimintaan kehittämisehdotuksia. Johtopäätöksiä jalostetaan yhdessä Reseptikirjaksi #ilmastojohtajat #resurssiviisaus @HuotariLeena @JariSalomaa @seesamutanen

Markku Heinonen @MarkkuHeinonen3 · 7. marrask.

Ilmastojohtajuuden vertaisarvioinnissa esillä mm. miten poliittinen luottamushenkilöjohto osallistuu kunnissa ilmastoasioiden eteenpäinviemiseen #greenreality #lappeenranta.fi

Ilmastotyöhön liittyvät tavoitteet ovat strategiasta irrallaan

Päätäjät ja ylin johto käsittelevät ilmastotyöhön liittyviä asioita vain harvoin.

Kyllä ympäristöpäällikkömmet tietää mitä ilmastotavoitteiden eteen tehdään tänä vuonna.

Kuntaorganisaatiomme tekee jo ilmastotyötä, mutta sillä on vain pieni merkitys koko kunnan päästöihin.

Meillä on kyllä valtava määrä erilaisia ilmastotyön toimenpideohjelmaa, mutta kokonaisuus on sekava.

Minullakin on vastuuta ilmastotavoitteisiin liittyvistä toimenpiteistä – mutta ne pitäisi hoitaa oman työn ohella

Strategiassa on hiilineutraaliustavoitteet, mutta ne eivät jalkaudu käytännön tekemiseen

Miksi ilmastojohtamisesta pitäisi puhua?

Usean kunnan ilmastotavoitteet ovat erittäin kunnianhimoisia.

Tavoitteiden toteuttaminen vaatii määrätietoista ja hyvin organisoitua poikkihallinnollista johtamista.

Koko kuntayhteisö on saatava mukaan toimimaan kohti yhteisiä tavoitteita.

Kestävän kehityksen mukainen toiminta on vetovoimatekijä, kilpailuedun rakentaja ja tulisi olla osa kunnan ydintoimintaa.

an
914
fi
936)

Ilmastojohtajat: Vertaisarviointia kunnilta kunnille

6 vertaisarviointia = yli 90 haastattelua

Kustakin kunnasta tunnistettiin ilmastojohtamisen vahvuuksia ja kehittämiskohteita. Näiden pohjalta koottiin malli parhaista käytännöistä.

**Hyvinkään kaupunki
lin kunta
Jyväskylän kaupunki
Kuopion kaupunki
Lahden kaupunki
Lappeenrannan kaupunki**

“On aivan mahdollottoman opettavaista ja silmiä avaavaa tarkastella toisten malleja toimia, tässä syntyy oivalluksia kaupungin johtamisen kokonaisuudesta koko ajan – oman kaupungin toiminnan kehittämiseksi, ja tietysti arvioitavan!

Olen innoissani ja kiitollinen tästä oppimisen ja oivaltamisen mahdollisuudesta.”

*“Vertaisarviointi on ollut opettavainen
kokemus oppia toimivia käytäntöjä ja katsella
myös oman kaupungin toimintaa eri
näkökulmista.”*

*“Ilmastojohtajuuden vertaisarvioinnit tuottivat
meille paljon kehittämissideoita, joita nyt
työstämme kovaa vauhtia.”*

ILMASTOJOHTAMISEN RESEPTIKIRJA

#ILMASTOJOHTAJAT

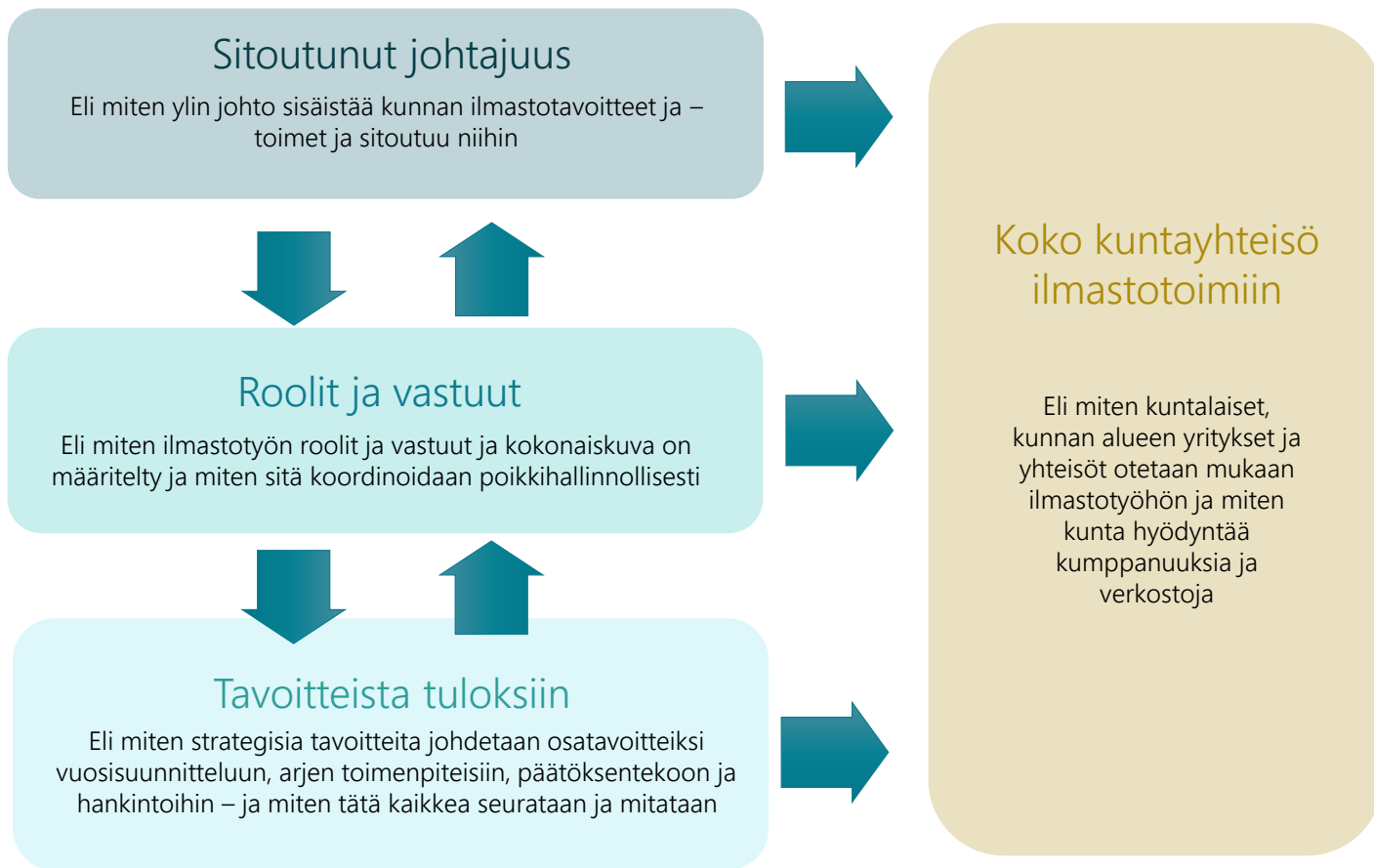

Kunta-
esimerkit

Ilmasto-
johtamisen
itsearviointi

Vertais-
arvioinnin
toimintamalli

Ilmasto-
oppimot

10 kysymystä kunnan ilmastojohtamisen arviointiin

- ✓ Onko ilmastotyön merkitys kunnan menestystekijänä tunnistettu?
- ✓ Johdetaanko hiilineutraaliuden tai päästövähennysten tavoittelua kuntastrategian kautta?
- ✓ Osoittavatko kunnan johto ja päättäjät omalla toiminnallaan sitoutumista ilmasto- ja resurssiviisaustavoitteisiin?
- ✓ Onko ilmasto- ja resurssiviisaustavoitteiden johtamisen vastuut ja roolit koko organisaatiossa selkeästi määritelty?
- ✓ Johdetaanko tavoitteiden toteuttamiseen liittyvien suunnitelmia ja toimenpiteitä poikkihallinnollisesti kokonaisuutena?
- ✓ Edistetäänkö ilmastotavoitteita koko kuntayhteisön voimin kumppanuuksien avulla?
- ✓ Tarjotaanko kuntalaisille mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa kunnan ilmastotavoitteiden toteuttamiseen?
- ✓ Onko ilmastotavoitteiden toteuttaminen tuotu osaksi toiminnan ja talouden vuosisuunnittelua?
- ✓ Seurataanko ilmasto- ja resurssiviisaustavoitteiden toteutumista ja kehitetään toimintaa seurannan pohjalta?
- ✓ Toteutetaanko kunnan päätöksenteossa ilmastovaikutusten arviointia?

Ilmasto-oppimot

Ilmasto-oppimossa

- Opit hyvän ilmastojohtamisen resepteistä ja muiden kuntien käytännön esimerkeistä
- Tunnistat oman kuntasi ilmastojohtamisen konkreettisia kehittämiskohtia
- Ideoit käytännön toimenpiteitä kehittämiskohteisiin tarttumiseksi

LAPPEENRANTA

Sinunkin kunnassasi olette ilmastojohtajia

Tutustukaa Reseptikirjaan –
ladattavissa osoitteessa ilmastojohtajat.fi

Kiinnostaako oman kunnan
ilmastojohtamisen itsearviointi tai
vertaisoppiminen muiden kuntien kanssa?

Tavoitteenamme on järjestää lisää oppimoita
ja hyödyntää vertaisoppimisen toimintamallia
myös jatkossa

Kiitos!

Lisätiedot ja yhteydenotot:

tia.merenheimo@motiva.fi